

Galerija AUT

Galeriju AUT su osnovali u Grožnjanu, 1988, Mira i Ranko Pavić. Osnovni postulat njenog delovanja su višestruki, tako da se programski *milieu* definiše u više različitih nivoa.

Najpre, sam termin i pojam AUT (koji sam ja izvorno koristio za obeležavanje edicije AUT) diferencirano se odnose prema modernizmu (uslovno – avangardi), jer je tendencija Galerije da predstavlja one umetnike koji iz toga miljea crpu sve pozitivne estetske i vrednosne konotacije. Pri tome se imaju u vidu oni umetnici koji uspešno prevladavaju (i dalje razvijaju) osnovne postulate modernizma. Iako je teško unapred definirati šta je to« što uspešno nastavlja tradiciju modernizma, ipak, u opštem pluralizmu škola, događaja, načina mišljenja, pokreta i pravaca koji danas »ravnopravno« egzistiraju na planu umetnosti, Galerija AUT producira one ideje koje iziru iz potpune osobenosti kreativnog čina, koji, tako, funkcioniše na osnovi izrazito partikularnih, i autonomnih umetničkih iskaza. Oni ne moraju biti »u duhu vremena«, ali svakako moraju biti (koliko je to moguće) izvan nekog (makar i minimalno) prepoznatljivog stilskog okvira.

U tom smislu, može se govoriti o genealogiji posebnog tipa umetnika, koji se otvoreno distanciraju od »kolektivnog-ja«, odnosno, o elaboriranju ideje izdvojenosti kreativnog čina od »opštih« istorijskih tokova. To je jedan vid partikularizma koji priznaje pravo jedinki da se izražava na posebno-istorijski način, koji je validan jedino (i jedino) s obzirom na genezu stvaralačke psihe koja je svojstvena toj (i samo toj) jedinki.

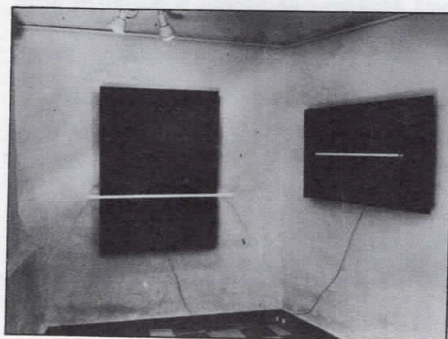
Reč je, u stvari, o produciranju ultraindividualnih refleksija, koje se, tako, pokazuju kao alternativne kako u odnosu na kulturno etablirani kôd, tako isto i u odnosu na samo alternativno, kao takvo. Prepoznatljivost značenja sintagme AUT, stoga, može se dovoditi u vezu (na ovaj ili onaj način) sa »autsajderstvom«, ali samo ukoliko se ovaj termin shvati kao antipod rečenim, etabliranim umetničkim kôdovima. Jer (suprotno od autsajderstva u etimološkom smislu reči) programska orijentacija Galerije AUT podrazumeva spoj visokih estetskih načela moderne sa pro-

fesionalnim, a to znači i tržišnim principima postmoderne.

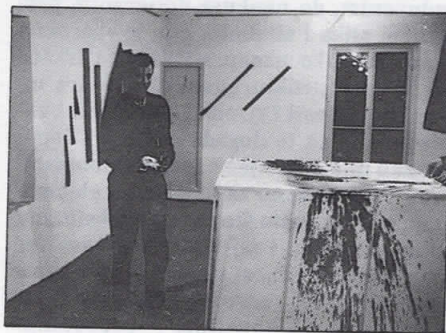
U osnovi, ovakvim načelima konvergiraju još i: edicija AUT, a tome podložan je i design-AUT. Da li će se vremenom iskristalisati poseban, autonoman tip – AUT-estetike, stil-AUT, AUT-management, AUT-marketing i sl. – ostaje da se vidi.

Međutim, po onome što je do sada ostvareno, i definisano, ovde vredi spomenuti:

U okviru edicije AUT knjige: *Varšava*, čiji je autor Miroslav Mandić; i *Freiburg 1983*, čiji je autor Toulouse Lautrec; ali, u štampi je i *Močvara* Slavka Bogdanovi-

Izložba L.M. Pashua u Galeriji Aut

Nenad Burgić, *Out of All Sides of Inside*, kaligrafija, Grožnjan, 1989. Festival Aut-Art Alternativa

ća, a u pripremi – *AUT FUTURA* Ranka Pavića i 1 Lazarova Miodraga Pashua (iz ciklusa *Umetnost umesto umetnosti i filosofije*).

Vredi napomenuti, ovde, da je sama Galerija AUT, iako osnovana u Grožnjanu, do sada svoj izlagački prostor imala i u Umagu, kao i u Bujama. U tom kontekstu realizovan je čitav set plakata, pozivnica, kataloga, kartolina, itd., koji nose sva obeležja design-AUT-a, ostvaren u okviru Studio AUT Ranka Pavića.

Sam program Galerije (AUT-program) odnosi se na do sada ostvarene serije performancea, izložbi i instalacija, koji su, počev već od 1988, pripremili i održali sledeći umetnici: Ranko Pavić, Miroslav Mandić, Dinka Pignon, Jadranka Mihić, kao i nedavno tragično preminuli (jedan od najznačajnijih iz kruga Galerije AUT) – Nenad Burgić, a zatim i Zoran Belić W. Takođe, ostvarena je i akcija (re-

prezentativnog, festivalskog tipa) – *AUT-ART-ALTERNATIVA* – sa arhitektonskim instalacijama, panoima, zvučnim instalacijama, performanceima, kaligrafijom i video radovima, sledećih umetnika: Lazarova Miodraga Pashua, Miroslava Miše Savića, Pavića, Milimira Draškovića, Zore Popović, Mihaila Ristića i Nenada Burgića. Isto tako, u Umagu je prezentirana izložba radova Evgenije Demnievske i Tatjane Stolponić. A najzad, Galerija je bila sa-česnik u jednom ekskluzivno značajnom međunarodnom projektu Evgenije Demnievske, *Linija* (poslednjem iz ciklusa »umetnosti komunikacije«), koji je obuhvatao gradove (i odgovarajuće galerije u njima) – Beograd-Paris-Grožnjan-Brest-Moskva.

I (najzad) u pripremi je izložba neoninstalacija Leona Lazarova Miodraga Pashua, kao i velika retrospektivna izložba posvećena Nenadu Burgiću.

Sve u svemu (da sumiramo): u Grožnjanu je otvoren jedan nov, neoficijelan prostor, ali sa stanovitim oficijelnim programom, odnosno, definisao se jedan recenat izlagački *milieu*, sa »modernim pedigreeom«, to jest, sa svim onim što taj termin (i pojam) donosi i odnosi. Ili (govoreći jednim »opštijim rečnikom«) – osnovna stvaralačka praksa umetnosti kao umetnosti odigrava se između zahteva za konotiranjem novih ideja, i stava za definisanjem koherentnih struktura. Čineći istoriju samu, ona započinje (po pravilu) mimo zakona etabliranih umetničkih tokova. Stoga, njen osnovni moto programski se vezuje za savladavanje problema »temporalnosti«.

U osnovi, o tome je reč kada je reč o Galeriji AUT, AUT-ideji, ili AUT-programu.

Lazarov Miodrag Pashua

